

kan *onder overlegging van een verklaring van een geneeskundige* een verzoek om vrijstelling, als in het voorgaand lid bedoeld, indienen.

Onze Minister kan op dit verzoekschrift slechts afwijzend beslissen in overeenstemming met het advies van een door of namens hem ingestelde commissie van geneeskundigen.

Vanaf de dag, waarop het verzoekschrift is ingediend tot de dag, waarop de beslissing door Onze Minister is genomen, wordt de immunisatie achterwege gelaten".

Aangezien thans in het leger tot de eerste vaccinatie tegen pokken wordt overgegaan, moge ik de algemene medewerking der artsen verzoeken voor het — in voorkomende gevallen — afgeven van de in alinea 2 van dit artikel bedoelde verklaring.

De verklaringen zullen — willen zij van het grootste nut zijn — slechts de redenen moeten bevatten waarom in het incidentele geval bij inenting *bijzondere* gevaren voor de betrokken militair te verwachten zijn.

Ik moge hierbij aantekenen dat het risico van een primo-vaccinatie van volwassenen in het algemeen ook door de Geneeskundige Dienst wordt erkend. Dit dient echter in verband met de noodzaak van paraatheid van de krijgsmacht te worden aanvaard. Bezwaren op grond van het algemeen erkende risico kunnen dus in het incidentele geval niet van kracht worden geacht. Het spreekt van zelf, dat de inenting zullen worden uitgevoerd met alle voorzichtigheid en onder toepassing van alle voorzorgen, die de huidige medische wetenschap ter beschikking stelt.

De verstrekking van de bedoelde verklaringen is van het grootste belang voor de militairen, die voor inenting in aanmerking komen. Nog afgezien van het feit, dat volgens de wet een door een militair ingediend bezwaarschrift, niet begeleid door een dergelijke verklaring, niet voor behandeling in aanmerking zou behoeven te komen, is het voor de met de inenting belaste officieren van gezondheid slechts mogelijk zich een oordeel omtrent contra-indicaties te vormen indien zij in het bezit zijn van de — veelal slechts de huisarts bekende — anamnestiche gegevens. Zonder deze wordt voorts de arbeid van de in alinea 3 bedoelde commissie — samengesteld uit specialisten uit de burgermaatschappij — die een beslissing moet geven in gevallen waarin de inentende officier van gezondheid met de huisarts van mening omtrent de ernst der bezwaren verschilt, uitermate bemoeilijkt.

Wellicht ten overvloede moge er op worden gewezen, dat in Hoofdstuk IV par. 13 sub punt 606 van het „Besluit en rapport inzake geneeskundige verklaringen" van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst de afgifte van dergelijke verklaringen uitdrukkelijk is toegestaan.

's-Gravenhage, 16 Maart 1954

J. TH. WILKENS, *Generaal-Majoor,*
Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der
Koninklijke Landmacht en Koninklijke Luchtmacht

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

GEVAREN VAN EFOCAÏNE

Naar aanleiding van het artikel „Efocaïne in de neurologische polycliniek"¹ kregen wij bericht dat ook in Nederland gevallen zijn voorgekomen, waarin intercostale injectie van efocaïne door zware beschadiging van het ruggemerg werd gevolgd. Dr. L. A. BOERÉ zal hierover mededeling doen op de vergadering van de Nederlandsche Vereeniging voor Heelkunde op 20 Maart.

Wij menen daarom een waarschuwing tegen dit nieuwe middel niet achterwege te mogen laten. *Paravertebrale injectie van efocaïne lijkt niet langer verantwoord.* Tegen peri-artculaire of intramusculaire injectie bestaat, voorlopig althans, geen bezwaar.

De toonsoort van het artikel, in majeur geschreven, met een slotaccoord in mineur, moet daarom in zijn geheel worden getransponeerd. Trouwens, ook de röntgenphoto's moeten omgekeerd worden gelezen, want zij waren ondersteboven afgedrukt.

Literatuur: ¹LIE TJWAN HWAY (1954) *N.T.v.G.* 98, 615.

Groningen, 13 Maart 1954

LIE TJWAN HWAY
J. DROOGLEEVER FORTUYN